

Wells dialect -> NL

Dit woordenboek Wells bevat 70 gezegden, 1121 woorden en 11 opmerkingen.

70 gezegden

- `Zo kunde ennen hoeëp stroont nog lekker maken.` - Als je vindt dat een kok wel erg veel ingrediënten nodig heeft om iets op smaak te brengen zegt men
- 'n Dudsels - Vrouw die de weg een beetje kwijt is
- 'n haffel - Een hand vol
- 'n rónd jaor - een heel jaar
- 'n vliégende krei viendt lichtig wat - Iemand die geregeld op pad is vindt nog wel eens een voordeeltje.
- 't règent dat 't zö zekt - het regent dat het giet
- 't stàlt d'r nog nie op - het lijkt er nog niet op
- As boere nie mer knoaje en pastoers nie mer schojje is de wereld àn 't vergaon - Als boeren niet meer mopperen en pastoors niet meer bedelen is de wereld aan het vergaan
- As sweenters de wiend uut Pruuse kumt dan gút 't vrieze - Als 's winters de wind uit het oosten komt dan krijgen we vorst.
- bloed voeste - Bloed kloppen bij het aanhuisslachten
- D'n stómste boer het duk de dikste èrpele - De grootste dommerik heeft vaak de beste resultaten
- D'r zitte doeve op 't dak - Er luistert iets / iemand mee
- da's Wanssumse wiend - gepraat / gedoe wat niks voor stelt
- Dan zwère meeje de tánd nie mer. - Dat zal ik wel niet meer meemaken.
- Daor hedde 't schaop al àn 't schiete - Daar begint de moeilijkheid al
- Daor ligge de muus kapot vúr de kást - Daar is (van armoe) niks te halen
- Daor motte ow vûr ware - Daar moet je voor uitkijken
- Daor woeëne ok meense - Daar ben je vergeten te poetsen
- Dat gaat me nie - Dat is niet van mijn gading
- dat is enne høllewøl - dat is een niet al te slimme goedge
- dat mes(ding) is zö bot as 'n kónt - een erg bot mes(ding)
- dat zit nog ien wiej zek - dat is nog niet zeker
- De klets uhweg kriege - Kou vatten
- de wiend van veur kriége - de wind van voren krijgen
- de zök d'r ien zette - tempo maken
- den / die is de piép uut - die is dood
- En hortig - En nu snel
- Enne groeëte dūrèn - Een ongeorganiseerd geheel
- enne groeëte knoemel - een erg slecht `ding`
- foto knippe (of knipse) - foto maken
- Ge het de kónt nog nie gedreid of ze zien al an de geng - Ze kunnen niet wachten om te beginnen
- Goéd dörzakke - Stevig uitgaan
- Groeëte boterhamme klèin make is 't ennistste wat ge kunt - Je kunt niet veel
- Haj ik toe mar ien de boks geschete - had ik dat toen maar niet gedaan
- Hedde gillie thuis zek vúr de duur - Hebben jullie thuis geen deuren
- Heej duut vörèveveul - hij doet onverschillig
- Heej het 'n stuk ien de hakke (of ien de kloëte) - Hij is een beetje dronken
- Heej het nog genne nagel om zich de kónt te kratse - Hij kan zich niks permitteren
- heej is àn den dunne / àn de schiet - hij heeft diarree
- Heej is ien de kerk gebore - Hij laat altijd de deuren open staan
- Heej vuult zich as enne pier ien 'n erpelekoel - Hij is erg tevreden met zijn situatie
- Hier kunde de kónt nie dreije - Hier is het veel te vol

- Hingstenbal(aovend) - Bal(avond) voor mannen
- Iemand àn de oere watse - Iemand aan de oren slaan
- Iemand de kónt naodrage - Altijd voor iemand het werk opknappen
- Iemand enne poeét uudreie - Iemand financieel benadelen
- Ien d'n duustere - in het donker
- Kunt sweenters de wiend uut de Maas dan gút 't duije - Als 's winters de wind uit het westen komt dan gaat het dooien.
- Laot mar gewerre, laot mar zien - Laat maar zijn gang gaan
- Mit de hérrik schrieve - Meer opschrijven dan gegeven hebben
- Naor boave gaon - Naar boven gaan
- Naor óndere gaon - Naar beneden gaan
- Niks te daanke. of `De vrouw kumt 'r wel eier vúr hale.` - Geen dank! Het komt wel goed.
- Òllië gillie d'n ollië ok - Oliën jullie die van jullie ook
- Ovver de paöl gaon - de grens overgaan
- schoeks en scheif - schots en scheef
- schottele wassen - Afwassen / De vaat doen
- Steenke as ennen otter - Erg stinken
- Streuntje, wie het ow geschete - Wie denk je wel dat je bent
- tot hier en nie wier - tot hier en niet verder
- Ut kumt as de melk beej enne'n os. - Als iets maar moeilijk wil lukken
- van de zök gaon - flauwvallen
- vandaag aacht daag - vandaag over een week
- Vúr d'n duvel nie schow zien - Nergens bang voor zijn
- Vúr mienen doeï is dat te (zwaar - hoeëg - wied - enz.) - Normaal doende is dat voor mij te (zwaar - hoog - ver - etc.)
- Wat den(die) ien de kop hèt, hèt ie(ze) nog lang nie ien de kónt. - Die volgt zijn eigen mening en geeft moeilijk bij
- Wat enne kale kak - Wat hebben die verbeelding
- Wat makte now - Wat doe je nu
- Zich beschete vuule - Zich bedrogen voelen
- zijverzak - persoon die zalvend praat

1121 woorden

- 't Vääle - Veulen
- 'n väärke - Een geluksbal (b.v. bij biljarten)
- 'n, enne (mnl) of en (vrl / onz) - een (lidwoord)
- 't - het
- 't weer - het weer
- 's naachs - 's nachts
- 'Ss merges. of smèèns - 's morgens
- 's aoves - 's avonds
- (K)wazel / (k)wazele - onzinnig gepraat / praten
- (Nej) Bearge - (Nieuw) Bergen
- aacht - acht
- aachter(uut) - achter(uit)
- aap - aap
- advocaot - advocaat
- afbeelding - afbeelding
- afdiëling - afdeling
- afdoen / afduun - afdoen
- afgaon - afgaan

- afgève - afgeven
- afschudden - afgieten
- afsluute - afsluiten
- afspraak - afspraak
- afsprèke / afgesproake - afspreken / afgesproken
- Afstrieje - Betwisten
- afzette - afbakenen ve weg
- ald - oud
- allieën - alleen
- altied - altijd
- alvurens - alvorens
- àn - aan
- an de gunne kant - aan de andere kant
- àndechtig - aandachtig
- ánders - anders
- ándoén - aandoen
- ànèn - aaneen
- àngemakt - aangemaakt
- ánhenger - aanhangwagen
- ànkruuse - aankruisen
- anleng - limonade (aanmaaklimonade)
- anrecht - aanrecht
- àntrekke - aankleden
- àntrekke - aantrekken
- ànveenke - aanvinken
- aojeme - ademen
- aol - aal
- aoze - azen
- Appelemoes - Appelmoes
- Arse - Arcen
- assekruuske - askruisje
- assenbak - asbak
- asteblijf - alsjeblijft
- auto - auto
- azien / eak - azijn
- Aöije - Aijen
- baas - baas
- bag / baggen (kierke / kierkes) - big / biggen (indien nog erg jong)
- ballon - ballon
- bammele - onrustig (storend) bewegen
- baovenóp - bovenop
- batterij(ke) - Batterij(tje)
- bedeenke - bedenken
- bedriéf - bedrijf
- beej - bij
- beej wiéze van sprèke - bij wijze van spreken
- beejnaam - bijnaam
- bèèk /graaf - beek
- Bèèk, Vierlingsbèèk - Vierlingsbeek
- beginne / ànvange - beginnen
- begos - begon
- begreffenis - begrafenis
- begriepe - begrijpen

- behuurlijk - behoorlijk
- beije - bidden
- bekieke - bekijken
- bekker - bakker
- beklejje - bekleden
- bekske - bakje
- belèfd - beleefd
- beneejd - benieuwd
- bènske - bankje
- benzien - benzine
- bereike - bereiken
- berske - barstje
- beschuut - beschuit
- bèssem (keren) - bezem(en)
- bèter - beter
- betoepe / bezeike - oplichten
- betwiefelen - betwijfelen
- beult / poekel - bult
- Beult of Poekel - Bochel
- bevörbeeld - bijvoorbeeld
- bewiés - bewijs
- bezope - bezopen
- bibbere of razele - beven
- bieën, bieën - been, benen
- bieëst(ig) - beest(achtig)
- biel - bijl
- bier (verkesmenneke) - beer (manl. varken)
- bijje - bijen
- bijzonder - bijzonder
- binnestebuute - binnenstebuiten
- bitje - beetje
- bitje - bitje
- blaag / kiend - kind
- blaoze - blazen
- bledje - blad / blaadje
- blie - blij
- blieje - blijje
- bliéve / bleef / gebleve - blijven / bleef / gebleven
- Blitterswik - Blitterswijck
- bloeët - bloot
- bloeie - bloeden
- bloeiwoorst - bloedworst
- bloem - bloem
- bluije - bloeien
- bluumist - bloemist
- boag - boog
- boave - boven
- boavenàn - bovenaan
- boeën - boon
- boék - boek
- boek - buik
- boekpien - buikpijn
- boëne - bonen

- boerdereej - boerderij
- bojjem - bodem
- Bók, bukske - Bok, bokje
- boks / bukske - broek / broekje
- bokse tes - broekzak
- bokseband/bokseriem - broekriem
- bongerd - boomgaard
- botter - boter
- botterham - boterham
- braderie - braderie
- braoje - braden
- braojwórst - braadworst
- breejer - breder
- Bressem - Brasem
- breudje - broodje
- brilleschei - briletui
- broeëdmes - broodmes
- broeje - broeden
- Broekeze(vors) - Broekhuizen(vorst)
- brulleft - bruiloft
- brune soeker - basterdsuiker
- bruun - bruin
- bruur - broer
- bukkem - bokkum
- bumruk - schrokop
- bunneke - bon
- buske - busje
- bute - buiten
- buuëm - bomen
- buukske - boekje
- buurjunkske - buurjongentje
- buute - buiten
- bühn - Podium
- böke, bökte, gebökt - huilen, hilde, gehuild
- bökmoel - huilebalk
- compeneej - compagnie
- compeneej - gezelschap / begeleider
- computer - computer
- d'n dukste tied - meestal / vaakst
- d'n huushald - het huishouden
- d'rvan - ervan
- d' r - er
- Daanke - Dank U
- daor - daar
- daorbeej - daarbij
- daorbuute - daarbuiten
- daorgúns - daarginds
- daorhin - daarheen
- daorum - daarom
- de Loi - Wellerlooi
- de Smakt - Smakt
- deem - uierspeen
- deenke - denken

- dèès - daas
- dees / dizze / dizzen - deze
- dekbedoavertrek - dekbedovertrek
- dèls - gedeeltelijk
- derm - darm
- Dertig, ook wel dartig - Dertig
- deuj - deed
- dik - dik
- dikköpke - kikkervisje
- dódsbrief of rouwbrief - doodsbrieft
- Dòdspreentje - Doodsprentje
- doeëd - dood
- Doeëf/doeëve - Doof / dove
- doeëp / döpsel - doop / doopsel
- doeës - doos
- doeëve - doven
- doéf/doëve - duif / duiven
- doéie - dode
- doéie(n) - dode(n)
- doem - duim
- doen/deuj/gedaon - doen / deed / gedaan
- doonker/duuster - donker
- dowwen - duwen
- draod - draad
- dreij - draai
- dreije - draaien
- dreijschief - draaischief
- drek - direct
- drek - onkruid
- drek / dalek - dadelijk
- Drekskar - Vuilniswagen
- droéf / droëve - druif / druiven
- druuëg - droog
- druuëgworst - droogworst
- druuëm - droom
- dräger - bagagedrager
- drödje - draadje
- dröpke - dropje
- duíje - dooien
- duk - dikwijls
- duk - vaak
- duk zat - vaak genoeg
- dúr - door
- dúrdat - doordat
- dùrèn - dooreen
- dúrtrappe - doortrappen
- duts - deuk
- duukske - doekje
- duuster - duister
- duut - doet
- duuzend - duizend
- duvel - duivel
- döàle - dwalen

- döbbel - dubbel
- döllepus - Niet al te slimme goedgez
- dörp - dorp
- dörpel - drempel
- echterstevuure - achterstevoren
- èènd - eind
- efkes - even(tjes)
- eiketske, eikhönneke - eekhoortje
- en - en
- ènd - eind
- èns - eens
- epke - aapje
- erdbeare - aardbeien
- erm - arm
- ermband - armband
- érmoej - armoede
- Ermoejzeier - Armoedzaai
- erpelekoel - aardappelkuil
- erpelemeske - aardappelschilmesje
- eruut / d'r uut - eruit
- ève(veul) - even(veel)
- evvel - evenwel
- excursie - excursie
- facebook - facebook
- februari - Februari
- Felicitiere, felicitierde, gefeliciteerd - Feliciteren, feliciteerde, gefeliciteerd
- fien / klèn - fijn
- fiés/smerrig - vies / smerig
- fietsendräger - drager (ve fiets)
- Fleenk/duchtig - flink
- Fluit / Flötje - Fluit / Fluitje
- fluustere - fluisteren
- foételen - valsspelen
- frankriek - frankrijk
- frnuus - fornuis
- froemelen - frommelen
- frotten - proppen
- gaanie - helemaal niet
- gaapstok - nieuwsgierige toeschouwer
- gallege - bretels
- gaof - gaf
- gaon / góng / gegaon - gaan / ging / gegaan
- gape - geeuwen
- gauw, rap - snel, vlug
- gavel - gaffel
- gavel - hooivork (gaffel)
- geboaje - geboden
- gebuure / gebuurde / gebuurd - gebeuren / gebeurde / gebeurd
- gedeuld - geduld
- gedeuns - gedoe
- gedicht - gedicht
- geej - jij
- geej ziet niks werd - je bent niets waard

- gèèl - geel
- geer - graag
- gegève - gegeven
- gegèves - gegevens
- gehàld - gehaald
- gehannes - gepruts
- gehuurd - gehoord
- geije [drek] - Wieden [onkruid]
- geïnspirierd - geïnspireerd
- Geistere - Geijsteren
- gelèze - gelezen
- geliek - gelijk
- gelierd - geleerd
- geluud - geluid
- geluud, ook wel geluid - geluid
- geluuëf - geloof
- geluuëve - geloven
- gemeent - gemeente
- gemeentehuus - gemeentehuis
- gemekkelijk - gemakkelijk
- gen - geen
- genuumd - genoemd
- gerakt - geraakt
- geraoje - geraden
- geröst - gerust
- gestoake - gestoken
- gestuurd - gestoord
- getje - gaatje
- getjes - gaatjes
- geut - goot
- gève, gegoave - geven, gegeven
- gevörlijk, link - gevaarlijk
- gewaarwerre - bemerken
- gewest - geweest
- gewoeën / gewoeëne - gewoon / gewone
- geworre - geworden
- gezónd - gezond
- gieëst - geest
- gift - geeft
- giftig / kwoi - kwaad
- gister - gisteren
- glèske - glaasje
- goei botter - roomboter
- Goéien, goéide, gegoéid - Gooien, gooide, gegooïd
- goemi - gummi
- gold - goud
- gordien - gordijn
- graas - garage
- graot / grui - graat / graten (van vis)
- gratie - gratie
- greenzen - grienen
- grei - spul
- gries - grijs

- griesel, hérk - hark
- groeët - groot
- groond - grond
- gruij - groei
- gruije - groeien
- gruije / wasse - groeien
- gruun - groen
- gruunte - groenten
- gruuntenboer - groentenboer
- grötmoed, oma - oma
- Gröts - Groots
- gröts - trots
- grötter - groter
- grötvàd, opa - opa
- gudde weg! - ga weg!
- gunnekant - genezijde
- gúns - ginds
- gúns / gunder - ginds
- göt - gaat
- götstieën - gootsteen
- Haampeleman - Onhandig iemand
- haareenkelen - tegen de eigen enkels schoppen bv. met klompen
- haffel - handvol
- hai - had
- hajje wah! - gedag! (bij afscheid)
- haken - haken (met garen)
- hald - houd
- halde - houden
- Han/ hajje - Hadden
- hánd - hand
- hánd/jatte - handen
- hanneske knik - kniptor
- haok - haökske - haak(je)
- hebbe, het - hebben, heeft
- hedde? - heb je?
- heej - hij
- heej wert - hij wordt
- heerlijk - heerlijk
- hei - heide
- Heije - Heijen
- hekkes - hekwerk
- hen/ hebbe - hebben
- hendig - handig
- hérfst - herfst
- herring - haring
- hes - hees
- het weer - heet weer
- hets - hitte
- hette kachel - hete kachel
- heund - honden
- heur - haar
- hieël / gáns - heel
- hieële / gánse - hele

- hieëlemòl - helemaal
- hieër - heer
- hiet heej - heet hij
- hoal - hol
- hoap - hoop
- hoape - hopen
- hoëge - hoge
- hoeveul - hoeveel
- hof - tuin
- hoije - doi / dag
- hólt - hout
- Holtes - Holthees
- hommelen - donderen
- hommies / hoeëgmis - hoogmis
- hoofdpries - hoofdprijs
- hoond - hond
- hóst - haast / bijna
- howklos - hakblok
- howwe / slaon - slaan
- hudsels - hoofdstel (ve paard)
- hui-(miet-upper-hoeëp-vörk) - hooi-(mijt-opper-hoop-vork)
- huiwage (de spin net ze goed as de kar) - hooiwagen (zowel spin als de kar)
- hukske - hokje
- huure - horen
- huus - huis
- Huús - Huizen
- höffe (op-, ver-) - tillen (op-, ver-)
- höffe / höfte / gehöft - heffen / hief / geheven
- höffen, höfte, gehöft - tillen, tilde, getild
- högst - hoogst
- högste - hoogste
- höken - haken (bv. iets vasthaken)
- hökske - hokje
- höltere - houten
- iederieën - iedereen
- ieën - een (telwoord)
- ien - in
- ienbrèke - inbreken
- ienbrèker - inbreker
- iengeschreven - ingeschreven
- ienleg - inleg
- ienlieste - inlijsten
- iérder - eerder
- iérlijk - eerlijk
- ies - ijs
- iezel - ijzel
- iezer - ijzer
- ik deuj - ik deed
- ik zie - ik ben
- ingel - engel
- januari - januari
- jao - ja
- jaor - jaar

- jatten - stelen
- joerts / huusmus / flots - huismus
- joerts / mus - mus
- jommer - jammer
- Jonge / Alde klaore - Jonge / Oude jenever
- juks - jeuk
- jungske - jongetje
- júrrig - jarig
- jus d'orange - sinasappelsap
- juust - juist
- kaart, kartjes - kaart, kaartjes
- kadobon - kadobon
- kald - koud
- kantoeër - kantoor
- kaplaon - kapelaan
- kappes (witte-roei-e-enzewieër) - kool (witte-rode-etc)
- karweej - karwei
- Kâssele - Castenray
- kást - kast
- kastieël - kasteel
- katrol - katrol
- kèi / keike - kei / keitje
- kèl - man
- kéllder - kelder
- kèls - mannen
- kepèl - kapel
- kepke - kapje
- kere - vegen (met bezem)
- Kers, kerse. Ook wel: kaars - Kaars, kaarsen
- kerstboeëm - kerstboom
- kètel - ketel
- kètels - ketels
- keuke - keuken
- keus - keuze
- Kevelaer - Kevelaar
- kèver - kever
- kieës - kaas
- kiek - kijk
- kiéke - kijken
- kiender - kinderen
- kiepe / henne - kippen
- kiepekui / hennekui - kippenhok
- kieps - pet
- kier - keer
- kiest - kist
- kledje - jurk
- kleenk - klink
- kleenker - klinker
- klén - klein
- klender - kalender
- klender - kleiner
- kletske - restje
- kleuntjesmik - suikerbrood

- klieër - kleren
- Kloiye - klooien
- kloomp - klomp
- kloompe - klompen
- kloon - clown
- kloonteren - klonteren
- kluur(e) - kleur(en)
- kluus - kluis
- kluuske - kluisje
- kluute - kluiten
- klökske - klokje
- knallie - feeks
- knalpiep / uutlaot - uitlaat
- knaojen - mopperen
- Knawwe, knawde, geknawd - Kauwen, kauwde, gekauwd
- kneej, kneeje - Knie, knieën
- kneie - kneden
- kneie - prakken, kneden
- knien - konijn
- knienshoalt - konijnenhol
- kniepe - knijpen
- knip - portemonnee
- knoaje / nöle - zeuren / mopperen
- knoak / bot - bot
- knoeëp - knoop
- knoemel - troep
- Knoevele - knuffelen
- knon - kanon
- Knotteren, knotterde, geknotterd - Kreuken, kreukte, gekreukt
- Knungel - Waardeloos ding
- knuuëp - knopen (mv)
- knuuëp - Knopen (znmw)
- knöpke - knoopje
- knöpke - knopje
- knöppe - knopen (ww)
- knöpsgat - knoopsgat
- knötje - haarknotje
- koakwórst - kookworst
- koale(tuit) - kolen(kit)
- koare - koren
- koeër, koere - koor, koren
- koel - kuil
- koelter - cultivator
- koete - kuiten
- Koetele - ruilen
- koételen - ruilen
- koewe - koeien
- Koffie zette - Koffie zetten
- kofje - kaantjes
- kòke / kokte / gekokt - koken / kookte / gekookt
- kokselsel - kookselsel
- komme / kwaam / gekomme - komen / kwam / gekomen
- kóntetes - achterzak van een broek

- kop - hoofd
- koppien - hoofdpijn
- kosse - konden
- Krangs(um)/binnestebuute - Binnenstebuiten
- kraom - kraam
- krei(en) - kraai(en)
- kriegde - krijg je
- kriege - krijgen
- kriegén / kreeg / gekrege - krijgen / kreeg / gekregen
- kriegt - krijgt
- kriesse - krijzen
- kriet - krijt
- kroeeën - kroon
- kroenekraan(e) - kraanvogel(s)
- kroepe - kruipen
- kroepòllie - kruipolie
- króm (me) - krom (me)
- kruit - appelstroop
- Kruud, kruuuje - Kruid, kruiden
- kruujers / schojjers - schooiers
- kruujwage - kruitwagen
- Kruut - appelstroop
- kruut - stroop
- kukele - over de kop gaan
- kúmt - komt
- kunne/kosse - kunnen/konden
- kunning - koning
- kunningin - koningin
- kuúf - kuif
- kuukske - koekje
- kuume - zuchten
- kuup - bad
- kuup (wes-) - tobbe (was-)
- kwaam - kwam
- kwaol - kwaal
- kwats - onzin
- kwatsen - kletsen
- kwatsmem / kwatskop - iemand die onzin verteld
- kwiet - kwijt
- käst - kasten
- Kävele - Kevelaar
- köke, køke - Boeren (een boer laten)
- Kölle - Keulen
- köpke - hoofdje
- köppen - koppen (ve bal)
- laamp, laampe - lamp, lampen
- laat - laat(tijdstip)
- laote - laten
- laptop - laptop
- lätter - later
- leente - lente
- lèeste - laatste
- Lekmoel - Kritische eter

- lèllek - lelijk
- lémpke - lampje
- lent - leent
- lèpel - lepel
- lèverwórst - leverworst
- lèze / lèèsde / geléze - lezen / las / gelezen
- lief - lichaam
- liek - lijk
- liekewage - dodenwagen
- liem / pleksel - lijm
- lien - lijn
- lient - lint
- liepte geej - liep je
- lier - ladder
- liere - leren
- liere / lierde / gelierd - leren / leerde / geleerd
- liest - lijst
- lit - ligt
- llchtig - meestal
- lócht - lucht
- Lòds - Wellerlooïs
- loeëk - ui
- Loeën - Overloon
- loeëpe / liép / geloeëpe - lopen / liep / gelopen
- loeëper - looper (wandelaar)
- loeëzie - horloge
- loek - luik
- Loise - Wellerlooïse
- lopte geej - loop jij
- lottererij - loterij
- luchtapaol - lantaarnpaal
- Luuëne - Leunen
- luuëper - looper (in een gang)
- luus - luis / luizen
- luustere - gehoorzamen
- luustere - luisteren
- m - maand
- maken / mikt / miék / gemakt - maken / maakt / maakte / gemaakt
- maon - maan
- maond - maand
- mar - maar
- matig - matig
- meej - mij
- mèèl - meel
- meens - mens
- meense - mensen
- mèèstal / lichtig - meestal
- megje / den - meisje
- mèij - af en toe
- mèij - soms
- meister - meester
- mekkelijk - makkelijk
- mel - merel

- méрге - morgen
- Mersele - Merselo
- mèrt - markt
- meulen - molen
- mieër - meer
- Mieldere - Meerlo
- mien - mijn
- Mien of Miene - Mijn
- mik - brood
- minse - mensen
- mispel - wesp
- misschien - misschien
- missendiender - misdienaar
- mit - met
- moéder / moet - moeder
- moeke - moedertje
- moés - muis
- moetwørm - mol
- moì - mooi
- mòndag - maandag
- moónd - mond
- motte / mot - moeten / moet
- mug - mag
- mugge / moog / gemugt - mogen / mocht / gemogen
- mundig veul - heel veel
- mussekui - volière
- Musses - Maashees
- muuj - moe
- muus - muizen
- mök (moal / var) (soms: kalf) - Kalf (m / v)
- mølder - molenaar
- nachtkeske - nachtkastje
- nagel - spijker
- naks - naakt / bloot
- nao - na
- naoberschap - buurtschap
- naod - naad
- naold - naald
- naovraoge - navragen
- nèèf - neef
- neejsgierig - nieuwsgierig
- negen - negen
- neije - naaien
- nej - nieuw
- neut / nøtjes - noten / nootjes
- nève - langs
- nève - naast
- nie - niet
- Nimweage - Nijmegen
- noeít(s) - nooit
- nondejuu (ke) - vlinderdas (je)
- nor - naar
- nuuëdig - nodig

- nòldje - naaldje
- nòlen / zannikke - zaniken
- nòrges - nergens
- Oastrum - Oostrum
- oaver / ovver - over
- oavergaon - overgaan
- oaverkant - overzijde
- oeësten - oosten
- Oeldere - Oirlo
- oëm (e) - oom
- oerlog - oorlog
- Offere - Afferden
- ok - ook
- oktoëber - oktober
- óllie / gillie - jullie
- òllienutje - pinda
- ommundig - enorm
- onderbóks - onderbroek
- onderzuuk - onderzoek
- ongesiever - ongedierte
- onnuuëzel(e) - onnozel(e)
- Ontevreeje - ontevreden
- onwarschienlijk - onwaarschijnlijk
- óonder - beneden
- oozel / kèld - kou
- óp - op
- opdreie - opwinden (klok)
- óphöffen - optillen
- ópneej(d) - opnieuw
- ópreege (zich ópreege) - opwinden (zich opwinden)
- opstoeke - opruien
- ovver drie daag - over drie dagen
- ów - jou
- ów - jouw
- ow / owwe - jouw
- pak smèèr - pak slaag
- paosei(er) - paasei(eren)
- parsvleis - hoofdkas
- pastoeër - pastoor
- peenk - pink
- peer - peer
- peerd - paard
- perikelen - perikelen
- pien - pijn
- piepers / erpel - aardappelen
- pierik - perzik
- pietje - hoofdluis
- pilske - biertje
- pindraod/ stoekdraod - prikkeldraad
- Pingele - Afdingen
- plak mais - veld mais
- plare - ploeteren
- plare - zwoegen

- plastiek, plestic - plastic
- plat - dialect
- pleent - plint
- plekbánd - plakband
- pliesie - politie
- ploi/ vaai (ien 'n bóks) - vouw (in een broek)
- poeët - poot
- pòshaas - paashaas
- praost - fauteuil
- praotbaas / kwaakboks - praatgrage persoon
- praote / pròtte / gepròt - praten / praatte / gepraat
- presentatie - presentatie
- presentator - presentator
- presentiere - presenteren
- pries - prijs
- priés - prijzen (mv)
- prieze - prijzen (ww)
- prinselijk - prinselijk
- proclamatie - proclamatie
- proem - pruim
- Proficiat - Proficiat
- pruuus - duitser
- pruuusse - duitsland
- pulf - dekbed
- pulleke (bv ien de neus) Ook: vruute - wroeten (bv. in de neus)
- puuëtje (baaje) - pootje (baden)
- puzzel - puzzel
- raodhuus - raadhuis
- raodsel - raadsel
- raoje - raden
- razelen - rillen
- receptie - receptie
- règene - regenen
- reije - reden
- rempke - raampje
- renfiets (wielrenfiets) - racefiets
- riek - rijk
- riésérte - peulen
- riest - rijst
- rijje - rijden
- roakeliezer - pook
- ródsig - roodachtig
- roeëje miemere - rode bessen
- roetsen - glijden
- rok - rok
- rouw(tied) - rouw(tijd)
- ròw - ruw
- rugstraank/ruggegraot - ruggengraat
- ruig - stoer
- rukken, rukte, gerukt - ruiken, rook, geroken
- rúste - rusten
- rustig, röstig - rustig
- ruzelen - ruien

- rödselke - raadseltje
- rökelen / óprökelen - rakelen / oprakelen
- saus - jus
- sauslèpel - juslepel
- schaaailijk - schadelijk
- schaal - schil (ve vrucht)
- scháns - takkenbos
- schánsenhoeëp - opgestapelde takkenbossen
- schaop/schaöp - schaap/schapen
- schèèl - scheel
- scheenk / ham - ham
- scheif - scheef
- Scheif zie ook scheef - schuin
- schellen - schillen
- schiéf - schijf
- schier - pips
- schiér - schaar
- schiethuus - bangerik
- schiethuus / wc - toilet
- schik - plezier
- schoefel - schoffel
- schoefele - schoffelen
- Schoele - schuilen
- schoén, schoén - schoen, schoenen
- schoester - schoenmaker
- Schol - Schol
- schòl - school
- schòllele - schort (voorschot)
- schòn - schoon
- schottelslet - vaatdoek
- schouw - schoorsteen
- schouw / bang - bang
- schraol / schroaj / schebbig - schraal
- schravele - moeizaam lopen
- schroét/kalkoen - kalkoen
- schûp óp.... - schep op
- schuve / schoof / geschove - schuiven / schoof / geschoven
- schöp - schep
- Schöpke/schuurke - schuurtje
- schøpleapel - opscheplepel
- schöppe - trappen/schoppen
- Siebegewald - Siebengewald
- sinds - sinds
- sinterklaos - sinterklaas
- sjiek - deftig
- slaaj - sla
- slaope - slapen
- slegter - slager
- slieps - stropdas
- sloajdöbbel - slungel
- slóffe - pantoffels
- Sloi - Sla (ww)
- sloj döbel - lange magere teenager

- sluier - sluier
- slup - schoot
- sluus - sluis
- sluutspéld - veiigheidsspeld
- sluutspeldje - sluitspeldje
- smakelijk - smakelijk
- smált - reuzel
- smerlap - viezerik
- smerrig - vuil
- smiddags - 's middags
- smiespele - fluisteren
- smikt 't - smaakt het
- snej - sneeuw
- Snemmel, spieleke - Reepje, strookje
- snijje - snijden
- snollen - snoepen
- snotverkèld - snotverkouden
- snurke - snurken
- snuupke - snoepje
- Snuutje - Snoetje
- snuuve, uutsnuuve - snuiten (neus)
- soebelen - sabbelen
- soeker - suiker
- sok, sòk - sok, sokken
- Sort - Soort
- speeje / speeje / gespeeje - spugen / spuugde / gespuugd
- spèrjes - asperges
- speule / speulde / gespeuld - spelen / speelde / gespeeld
- speuler - speler
- Spiégel - Spiegel
- spienzer - gluurder
- spijk / of speik - Spaak (van bv fiets)
- spinnejäger - ragebol
- Spleenter - Splinter
- spraon/spraön - spreek / spreek
- spruute - spruiten
- spruutjes - spruitjes
- stalen op - lijken op
- staol/staole - Staal / Stalen
- staon / stoond / gestaon - staan / stond / gestaan
- statiegeld - statiegeld
- stekbear(e) - kruisbes(sen)
- stèkelvèrke - egel
- stèken, staok, gestaoke - steken, stak, gestoken
- steumpke, stoemel - peuk (van sigaret)
- stieën / stentje - steen / steentje
- stoél - stoel
- stoet - stoet
- Stofzuuge, stofzuugde, gestofzuugd - Stofzuigen, stofzuigde, gestofzuigd
- Stofzuuger, huulbessem - Stofzuiger
- Straole - Straelen
- straot - Straat
- strekel - kwajongen

- stried - strijd
- striekiezer - strijkbout
- stroi-(miet-hoeëp-etc) - Stro-(mijt-hoop-etc)
- stuuk - struik / struiken
- stuuleke - stoeltje
- stöt - staat
- Swollege - Swolgen
- tándpien / kiespien - kiespijn
- tar - teer
- technisch(e) - technisch(e)
- téggenoaver - tegenover
- telder - bord
- tes - zak (in kleding)
- teske / köpke - kopje (bv. koffie)
- tesnuzzikdoek - zakdoek
- teveul - teveel
- tevreeje - tevreden
- thieë - thee
- thuus - thuis
- tied - tijd
- tieën - teen / tenen
- tién - tien
- Tiendere - Tienray
- tillefoeën - telefoon
- tillevisie - televisie
- toe - dicht
- toe - gesloten
- toep - top (bv van schoen)
- toét - Blaasinstrument (muziek)
- toét - toeter
- toéte - blazen (op muziekinstrument)
- toevallig/stérk - toevallig
- toffel - tafel
- Totaal, Gáns, knats - totaal
- trèèje, trèèjde, getrèèjd - trappen, trapte, getrapt
- trekker - tractor
- trouwe, trouwde, getrouwd - trouwen, trouwde, getrouwd
- trug - terug
- tuupke (van vingers of tieën) - topje (van vingers of tenen)
- twédde - tweede
- twèlf - twaalf
- twieë - twee
- umkiepe/ umkukele - omvallen
- umtrekke - omkleden
- umvang - omvang
- understeboave - ondersteboven
- úrst - eerst
- uulskuuke - uilskuiken
- uut (ok ien samenstelling) - uit (ook in samenstelling)
- uutbundig - uitbundig
- uuterst - uiterst
- uutgaon - uitgaan
- uutkieke - uitkijken

- uutmaak - smoesje
- uutnuuëdige - uitnodigen
- Uutnuuëdiging - Uitnodiging
- uutrèkene / uuttelle - uitrekenen
- uutsprèke - uitspreken
- uutwendig - uitwendig
- v`ad - vader
- van eages - vanzelf
- van eiges - vanzelf
- Vat (bier) - Vat (bier)
- veenster - venster
- veer - veer
- vège - vegen (niet met bezem)
- Vèld, plak - veld
- Venroj - Venray
- verdreenke - verdrinken
- verjúrdrag - verjaardag
- vérke, koes - varken
- vèrke(s) - veertje(s)
- verkèld - verkouden
- verket - vork
- verket - vork (van bestek)
- verlore - verloren
- verordeniere - verordeneren
- verrig / klaor - klaar
- versieren - aankleden
- verstoppele - verstoppelen
- verstöpperke - verstoppertje
- vèrtiën - veertien
- vertig - veertig
- verwerming - verwarming
- verzoepe - verzuipen
- vetje - vaatje
- veul - veel
- vief - vijf
- viende - vinden
- viender - vinder
- viendt - vindt
- Vierlingsbeak - Vierlingsbeek
- Vleis - Vlees
- vliegtuug - vliegtuig
- voét - voet
- vort - voortaan
- vraogen / vroég / gevraagd - vragen / vroeg / gevraagd
- vrèk - brutaal
- vreklap - brutaal iemand
- vremde - vreemde / buitendorpse
- vrijdag - vrijdag
- vrollie - vrouwen
- vrommes - vrouw
- vúr - voor
- vúr de ruute - voor het raam
- vúral - vooral

- vúrjaor - voorjaar
- vúrruut - voorruit
- vùrstelling - voorstelling
- vuule / vuulde / gevuuld - voelen / voelde / gevoeld
- vuulnis / drek - vuilnis
- vuurán - vooraan
- vuut - voeten
- vörk(hui) - vork(hooi)
- vörnaam - belangrijk
- vörwietsig - Voorbarig
- waai (e) - knieholte (n)
- waardevol - waardevol
- wage - wagen
- Wânsem - Wanssum
- waor - waar
- waarheid - waarheid
- waorvúr - waarvoor
- wear (slécht wear vandaag) - weer (slecht weer vandaag)
- weareld - wereld
- weej - wij
- wèèk - week
- weenter - winter
- Wees - Weeze
- wèije - waaien
- wek / weg - mik
- wennig - weinig
- wer - word
- wer (al wer àn 't opruume?) - weer (al weer opruimen?)
- werd - waard
- wérk - werk
- wèrlichten - bliksemen
- wérm - warm
- werre / wier / geworre - worden / werd / geworden
- wert - wordt
- wes (witte wes) - was (witte was)
- wespín, klemmer - wasknijper
- wetgèving - wetgeving
- wied (is 't nog wied) - ver (is het nog ver?)
- wieds - wijds
- wieër - verder
- wieëte, gewieëte - weten, geweten
- wielder - woerd
- Wien - Wijn
- wiend - wind
- wier - werd
- wiér / verder - verder
- wies - wijs / slim
- wiés - wijze
- wiésvinger - wijsvinger
- wiets - mop (grap)
- wilde - wil je
- wòh (bv. ien `moj weer, wòh`) - hè (bv. in `mooi weer, hè`)
- won - wilden

- woordeboék - woordenboek
- wórst - worst
- wulleboeëne - tuinbonen
- zaal - zaal
- zaal - zadel
- zált - zout
- Zándweg - Zandweg
- zaoterdag - zaterdag
- zat - dronken
- zeej - zij
- zeggen - zeggen
- zeíje - zaaien
- Zeik-(ton; kélder; vare; schöpper; enzoe) - Gier-(ton; kelder; uitrijden; emmer; etc)
- zeiver(en) - kwijl(en)
- zeiverzak - zeurzak
- zekdempel - mieren
- zekdempel (s) - Mier (en)
- zeund - zonde
- zeuve - zeven(telw)
- zich spitse op - zich verheugen op
- zieë - zee
- ziekewage - ambulance
- zien / bin / gewest - zijn / ben / geweest
- ziften - zeven
- zoal - zool
- zoë - zo
- zoëdat - zodat
- zoeëgezed - zorgezegd
- zoeën - zoon
- zoepe, zoop, gezope - zuipen, zoop gezopen
- Zoervleis - Zuurvlees
- zog - zeug
- zómmer - zomer
- zuj - zou
- zuuge - zuigen
- zuuke / zuukte / gezuukt - zoeken / zocht / gezocht
- zwaai - Damp (waterdamp)
- zweel - eelt
- zwiege - zwijgen
- zö as - zoals
- zönne / zön - zo een
- zöwat / hòst - bijna
- zöwied - zover

11 opmerkingen

- 'Mijn' wordt vooral door de jeugd vaak als `meeje` gezegd, b.v. `meeje` fiets.

Het is echter `miene` fiets.

En zo zeggen ze ook vaak: `den fiets is van mien`, i.p.v. `den fiets is van meej`.

- Bezittelijke voornaamwoorden zijn afhankelijk van mannelijke en vrouwelijke zelfstandige naamwoorden.

Mannelijke krijgen vaak en e achteraan. Voorbeelden:

Mien dochter - miene zoeën.

Ow dochter - owwe zoeën.

Zien dochter - ziene zoeën.

Ons dochter - onze zoeën.

óllie dochter - óllieë zoeën.

eur dochter - eurre zoeën.

Voor onzijdige en verkleinwoorden geldt hetzelfde als voor vrl.

TIP: Ik gebruikte dit op de schól um d'r áchter te kómme of iets mnl. was of nie. Hendig ioen 't Fráns

- Bij woorden die eindigen op 2 klinkers wordt er vaak tussen die klinkers een `e` tussen gezet bij het uitspreken. Voorbeeld: We schrijven deze echter niet. Dus elf of help klinkt als ellef of hellep. En we schrijven elf en help.

- De `oe` wordt soms kort soms lang getrokken. Voor het lange komen die woorden vaak overeen met het woord in het Duits. Voorbeeld: Hoed (Hut) goed (gut)bloed (Blut).

We schrijven dan `hoéd' en bloéd'

- Het is verleidelijk om het schrijven van werkwoorden in het Wells zonder n op het eind te schrijven. We zeggen in het Wells weliswaar die n niet, maar hoort er wel bij.

- Het woordje `je of jij` wordt op verschillende manieren gehanteerd.

bv. Heb je even tijd = Hedde geej efkes tied.

Maar ook: Je weet wel = Ge wet wel

Maar ook: Ge kunt zegge wat ge wilt.

- Ien de Loi zinge de muskes moj.

Ien Well ok wel,

mar nie ze moi as ien de Loi.

- Schrijf alleen dat (gedeelte van het) woord anders als de uitspraak ook duidelijk anders is.

bv duidelijk wordt dudelijk en thuis wordt thuus.

Wells is een verbastering van het Nederlands, met een flinke dosis Duits.

- Vertaal ivm uitspraak een woord met 'aa' of naar 'ao', en een woord met 'oo' of 'o' naar 'oa'. De uitspraak is weliswaar bijna hetzelfde, maar het leest gewoonweg gemakkelijker.

bv klaar wordt klaor, en kolen wordt 'koale'.

Het klankverschil is nauwelijks te horen maar het is er wel. Je kunt het ook voelen als je het uitspreekt.

Zeg maar eens langzaam `oavergedaon`. In je mond merk je een rondere `oa` en een minder ronde `ao`.

- Werkwoordvervoegingen in principe dezelfde regels aanhouden als in het ABN.

- Woorden van buitenlandse komaf, niét anders schrijven. bv computer, laptop, Tour de France, bühne

Dit woordenboek 'Wells' is samengesteld door bezoekers van www.mijnwoordenboek.nl. Heeft u zelf ook woorden of ziet u fouten? U kunt die dan zelf toevoegen en verbeteren op de website, of laten toevoegen door een handige kennis.